

2. Co znamenala hvězda na východě?

Jedna z 54 častých otázek o Ježíši Kristu a církvi, na které odpovídá tým profesorů historie a teologie Navarrské univerzity.

26.12.2022

Hvězda na východě je zmiňována v evangeliu svatého Matouše. Mudrci se v Jeruzalémě ptají: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit“ (Mt 2,2).

První dvě kapitoly z evangelia svatého Matouše a svatého Lukáše vyprávějí několik příběhů z Ježíšova dětství. Proto se jim obvykle říká „evangelia dětství“. Hvězda se objevuje v evangeliu dětství svatého Matouše. Evangelia dětství mají poněkud odlišný charakter od ostatních částí evangelia. Proto jsou plné evokací starozákonních textů, kde gesta hrají důležitou roli.

Nemůže se proto zkoumat jejich historičnost stejným způsobem jako historičnost ostatních evangelijních příběhů. Evangelia dětství nejsou stejná: u svatého Lukáše je to první kapitola, ale u svatého Matouše je to jakési shrnutí obsahu celého textu.

Úryvek o mudrcích (Mt 2,1-12) ukazuje, že někteří pohané, kteří k izraelskému lidu nepatří, poznávají zjeveného Boha prostřednictvím studia a lidského poznání (hvězdy), ale k plnosti pravdy nedojdou jinak, než skrze Písmo Izraele.

V době sestavování evangelia se všeobecně věřilo, že zrození významné osoby nebo vznik nějaké důležité události je oznámeno zázrakem na nebesích. Tuto víru sdílel pohanský svět (srov. Suetonius, Životopisy dvanácti císařů, Augustus, 94; Ciceron, De divinatione (O věštění) 1,23,47; atd.) i židovský svět (Flavius Iosephus, Židovská válka, 5,3,310-312; 6,3,289). Kromě toho Čtvrtá kniha Mojžíšova (Numeri), kap. 22-24, obsahuje proroctví, kde se říká: „Vyjde hvězda z Jákoba, povstane žezlo z Izraele“ (Nu 24,17). Tato pasáž se interpretovala jako proroctví spásy o Mesiášovi. Na pozadí uvedených údajů už se dalo toto znamení hvězdy pochopit.

Moderní exegeze se ptá, o jaký přirozený jev mohlo na obloze jít, aby byl lidmi té doby vysvětlován jako něco mimořádného. Byly předloženy hlavně tyto tři hypotézy: 1) Už Kepler (XVII. st.) mluvil o nové

hvězdě, supernově - velmi vzdálená hvězda, na které dojde k explozi, takže během několika týdnů se její jas zmnohonásobí a je viditelná ze země; 2) kometa, neboť komety se pohybují na pravidelné, eliptické dráze kolem slunce - na nejvzdálenějším místě svého oběhu nejsou ze země viditelné, ale pokud se přiblíží, jsou po nějakou dobu vidět. I tento popis se shoduje s tím, co říká Matoušovo vyprávění, nicméně výskyt známých komet, které můžeme na obloze pozorovat, neodpovídá dobře, kdy byla tato hvězda spatřena; 3) konjunkce planet Jupitera a Saturnu. I Kepler si všiml tohoto opakujícího se jevu, který se mohl, není-li chyba ve výpočtech, dost dobře udát v letech 6/7 před naším letopočtem, tj. v letech, kdy se dle výzkumů Ježíš narodil.

54 otázek o Ježíši Kristu a církvi

Vicente Balaguer

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/2-
co-znamenala-hvezda-na-vychode/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/2-co-znamenala-hvezda-na-vychode/)
(05.08.2025)